

ظفر نامه ثابت

سلیم کر ایک برغز اسنہ درہ

برنجی طبعی

معارف عمومیہ نظارتک رخصتیلہ

قسطنطینہ

۱۲۹۹

مطبعہ ابو الضیاء

مغلطہ دہ عرب جامعی - عددہ

فی ۳۰ غروش

ظفرنامه ثابت

سلیم کرایک بر غزاسنده در .

برنجی طبعی

معارف عمومیہ نظارتک رخصتیلہ طبع ایڈیشندر

قسطنطنیہ

۱۲۹۹

مطبعۃ ابو الضیاء - غلطہ وہ عرب حامی اتصالندہ - عدد ۸

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No ZE.1096

کل ای رخس کلک سخن کیرودار!
جدلکاه معنای قیل پرغبار .
فضای بلاغتمده بر طوز قویار!
چنخیر اندیشه دن سوز قویار!
کل وسوسنک ماجراسن کیدر!
سپردن، قیلچدن کتور برخبر!
یتر بیچیش طره مشک بند،
آطوب طوتمق ایستر کمان و کتند .
یتر وصف زلف کره در کره!
کوزوم خلقه لندی مثال زره .

TDVISAM
Kütüphanesi Arşivi
No 2E.1096

یتر غمزه کافر ایله ستیر
 او دعوی فصل ایلسون تیغ تیز
 یتر مدحت یال و بال بتان
 خرامنده اولسون نهال ستان .
 سواران میدان شناس خیال
 بو وادیلری ایلسون پایمال .
 کهندر بو بنیاد خاطر خراش
 خراب اولدی قالمادی طاش اوزره طاش !
 بودعوا که پیک کره مسموعدر ؛
 آنک استماعیده ممنوعدر .
 نیچون وصف قیسه اولور بسته دل ؟
 کوکل منت اللهم مجنون دکل .
 اوروب نظم لیلی و مجنونه ال
 دلیه سوز آتمه صاقین واز کل !
 نه در کار و بارک بر ارغاد ایله ؟
 باشک درده اوغرا تمه فرهاد ایله !
 اوسنک بلادن ایدوب گفتکو
 دلیه طاش آندرمه در اشته بو !
 نیدرسک کوروب قصه وامتی ؟
 نه شیطانی کورده نه « لاحول » اوقی !

صاقین صوگه اوصاف پرویزه دست !
 یقار آدمی او یله آتش پرست .
 لسانه آلوب شیرینک آدینی
 بوزارسک مدد اغزیکک دادینی !
 سن ای خامه اوغرا نمامش سمت بول !
 آیاق باصمه دق یرده جولانکر اول !
 زمین بول که هیچ باصمه یه یاد آیاق !
 نه مجنون قویه ال نه فرهاد آیاق .
 ایدوب شاهمردی کلکی بکار
 تملدن سخن قصرین ایت استوار !
 چیقار طاق کردونه دک بر بنا !
 که خورشید اوله آ که عالم نما .
 اودیوان نظمک درین قیل کشاد !
 کاوله هفت منظر بوسبع شداد .
 قلاغیسی درکار ایکن تیغ وار
 بر ایش کسسه طبع جواهر نکار
 مبادا که مانع ظهور ایلیه
 بوشوق دلی پر فتور ایلیه !
 بو آیامه جائز دکل اعتماد ،
 قویار کاهی لیمان ایکن تندباد !

بو مجلسده شهنامه خوان مقال لخوا
 بیان ایتسه بر قصه پر خیال
 ایدوب خاص بر اختراع نفیس
 خوش آینده و دلپسند و ساین
 تصرف ایدوب؛ بکر مضمونری
 که ملک یمینی اوله اکثری
 الک عورتی ملکه کیر مسون
 « بکنزسه یاران قیرین ویر مسون! »
 کتور ساقیا جام آتش وشی
 ایچوب قح ایدم دجه دانشی
 کیروب ضبطه کنج فصل و بیان
 اوله ملک نظمه بدیع الزمان
 دغنی کتور سنده طنپورگی
 بدید ایله بازوی پر زورگی
 فراغت ایدوب کهنه آغازه دن
 نوا ایله نو بسته تازه دن

جلوس سلطان سلیمان ثانی و آغاز داستان ظفر نامه خانی

وقایع نویسان ملک مقال
 قلمرو کشایان صاحب کمال

دواتن ایدوب، کرز دست هر
 سخن قاپوسن بویله قح ایتدی لر
 شو دملر که شاهنشاه ماء و طین
 معظم جهانیان روی زمین
 شکوهنده خاقان کیتی پستان
 مهابتلی سلطان سلیمان خان
 ایدوب تخت کوهر نکاره جلوس
 کلوب ایتدی انس و ملک دست بوس
 سپهرک ینه ال و یروب، دولتی
 طلوع ایلدی کوکب رفعتی
 ایدوب بیعت اعیان دین و دول
 او قطب جهانداردن آلدی ال
 ینه طوردی دیوانه انس و ملک
 اولوب دسته بردسته تا عرشه دک
 حشر در حشر اوز که دیوان ایدی
 همان بارگاه سلیمان ایدی
 یدی قبه آلتنده یدی وزیر
 چو سیاره سبعة مستیر
 شرف بولدی دیوان عالی ایله
 صدور کرام و موالی ایله

TDV İSAM
 Kütüphanesi Arşivi
 No 2E.1096

اولوب باد احسان شاهى بدید
 قباردی شیشوب عرق صوف سفید .
 باشی تللی چاوشلری پرسرور
 سلیمانہ ظل افکن اولمش طیور !
 صولاقلر که هپ صاغدر ایشلری ؛
 یولندن سپور مکده بخشلری .
 نمایان ایدوب فر روین تی
 سپور که یله قیرسون همان دشمنی .
 نوله اولسه اول طائفه پرهیز
 کیمک اوجاغنده سپور که چار ؟
 زر اندوده یوکلکله بکتاشیان
 بر شاخلی کر کندر همان .
 کچه لده داملری برده در ؛
 در قحه کویا نمده پرده در .
 ایدوب شاه مرجان کبی یوزین
 صولتمز قرار دشمنک بوینوزین .
 صبا سیر پیکان صرصر شتاب
 بسر طاس زرینه چون آفتاب .
 نوله شعله سی اورسه اعدایه داغ
 که بابا عمر دن یاقارلر چراغ .

قایوپ تاج خورشیدی آتسه بسر
 بابا اوغلیدر بونلر آتمز ضرر .
 چنال بایراق ایله یمین و یسار
 شهنشاه حیدر دله ذوالفقار .
 کوزینه کیرر دشمن پرغمک
 ایکی اوجلی پیکانیدر رستمک .
 بو وجه شبه حق بو کیم راست در
 قبای شهنشاهه چبراست در
 اولجه سرکار بیعت تمام
 ویرلدی چیقوب بخشش خاص و عام .
 ترقیله احسان ایدوب عسکره
 یکیدن قول اولدیله اول سروره .
 نخستین تدابیر پابسته دن
 بورای رزین اولدی صورت فکن .
 واروب ادرنه شهرینه شادکام
 سفر امرینه ایلیه اهتمام .
 مکمل تدارکله اول بهار
 چکوب تیغ شادابی چون جویبار
 جنود ظفر یار ایله فوج فوج
 ویره دشمنه طلقه لوق هپچو موج .

تدارك اولندى مهمات كوچ، رهنمى و رت ب پناه
 شهنشه ستانبولدن ايتدى خروچ. ايتدى رهنمى و رت ب پناه
 وداع ايلوب تحت، استانبولده زينه طياره ايلوب رت ب پناه
 همان ادرنه ديدى كيردى يوله. ايتدى رهنمى و رت ب پناه
 نوله ايتسه دولته تبديل آب. ايتدى رهنمى و رت ب پناه
 ايدر برجدن برجه نقل آفتاب. ايتدى رهنمى و رت ب پناه
 سپه در سپه خسرو جم شكوه. ايتدى رهنمى و رت ب پناه
 جهان در جهان و گروهها گروه! ايتدى رهنمى و رت ب پناه
 او تحت قديمه بولجه وصول. ايتدى رهنمى و رت ب پناه
 همان روح ايدى ايتدى جسمه دخول. ايتدى رهنمى و رت ب پناه
 صدور ايتدى فرمان عالم مطاع. ايتدى رهنمى و رت ب پناه
 كه جمع اولدى اجناد مهربان. ايتدى رهنمى و رت ب پناه
 وزيران اطرافه صالدى بريد. ايتدى رهنمى و رت ب پناه
 سفر امر ايدر پادشاه جديد. ايتدى رهنمى و رت ب پناه
 اولاق كتدى پاشاره بگلره. ايتدى رهنمى و رت ب پناه
 جلاسن هز بران هر كشوره. ايتدى رهنمى و رت ب پناه
 مكمل قيو كزله فصل ربيع. ايتدى رهنمى و رت ب پناه
 اولك ادرنه شهرينه مجتمع. ايتدى رهنمى و رت ب پناه
 نويسندگان عطارد قياس. ايتدى رهنمى و رت ب پناه
 بلاغات شناسان معنى شناس. ايتدى رهنمى و رت ب پناه

قریم تحتك خان خاقانه. ايتدى رهنمى و رت ب پناه
 فضاي جهادك زيمانه. ايتدى رهنمى و رت ب پناه
 بفرمان شاهنشيه بحر وبر. ايتدى رهنمى و رت ب پناه
 بر عبرتنامه نقش ايتديگر. ايتدى رهنمى و رت ب پناه
 مضامين غراسى شوق و غرام. ايتدى رهنمى و رت ب پناه
 مزايای زيننده سى احترام. ايتدى رهنمى و رت ب پناه
 مالى بوكيم: خان قآن نژاد. ايتدى رهنمى و رت ب پناه
 سر آمد سرافراز حيدر جهاد. ايتدى رهنمى و رت ب پناه
 نماينده فر كين خسروى. ايتدى رهنمى و رت ب پناه
 طرازنده تخت فرما نروى. ايتدى رهنمى و رت ب پناه
 جهانداور كيقباد كلاه. ايتدى رهنمى و رت ب پناه
 فريدون درفش و سكيندر سپاه. ايتدى رهنمى و رت ب پناه
 تهبتن شرف قهرمان بنام. ايتدى رهنمى و رت ب پناه
 زيمان هدف سام رستم سهام. ايتدى رهنمى و رت ب پناه
 هلاكو خدم شاه اوكتا وزير. ايتدى رهنمى و رت ب پناه
 سليم خان غازى خديو دليز. ايتدى رهنمى و رت ب پناه
 ايدوب ابلق عزمنى زير ران. ايتدى رهنمى و رت ب پناه
 كله باب هوشنگه اول قهرمان. ايتدى رهنمى و رت ب پناه
 ايكي پادشاه خرد منقبت. ايتدى رهنمى و رت ب پناه
 كلوب بريره ايليه مشورت. ايتدى رهنمى و رت ب پناه

TDV ISAM
 Kütüphanesi Arşivi
 No 2E.1096

امور ممالکده تدبیر ایده؛
 بد اندیش اقبالی تدبیر ایده.
 لقاطی هنکامه رزم و کین؛
 امور کرا نمایه شرع مبین.
 مفوض اوله خان دریا دله؛
 غزایشه مستنصر عاقله.
 بدست برید صبا ترک تاز؛
 ورود ایتدی اول نامه دلنواز.
 اجابت پیوردی همان دعوته؛
 بنوب عازم اولدی در دولته.
 مثال معنبر خط مشکبار؛
 طوزوتمش کلیر یوللری پرغبار.
 شهنشاه دورانه کلدی پیام؛
 که یاقلاشدی دولته خان بنام.
 همان شهریار سلیمان جناب؛
 وزیر سرافرازه ایتدی خطاب:
 « وارك جمله اعیان و ارکان ایله!
 « کمر بسته خدّام دیوان ایله!
 « بو مهمان ذیشانه تکریم ایدک!
 « رعایت قیلک جمله تعظیم ایدک!

« نزول ایتدیرک عز و اقبال ایله!
 « آنکچون مهمیا اولان منزله.»
 سوار اولدی دستور آصف شکوه؛
 رکابنده خیل و خشم کوه و کوه.
 کوموش صولجانلره چاوشلر؛
 که رفعتده طوپ سپهری دوکر.
 صبا منقبت شاطران رکاب؛
 شرف منزلت پیک صرصر شتاب.
 سران سپاهان یمین و یسار
 قیلچ سیم و ترکش جواهر نکار.
 مظنطن اغلیان زرین سرج؛
 صفوف عدوی ایدر هرج و مرج.
 مکرّم وزیران آصف خصال؛
 مفخّم ایران صاحب کمال.
 فحول انام و صدور کرام؛
 بتخصیص مفتی نعمان مقام.
 کاینبغی دأب تعظیم ایله؛
 هزار احترام ایله، تکریم ایله.
 حشردر حشر، صف بصف طور دیلر؛
 مبارک رکابینه یوز سوردیلر.

آلای ایله مستقبلین کبار؛
 دوشوب اوکنه خوش دل و کامکار.
 دعالر قیلوب، سرور عادلہ
 سعادتله ایندیر دیلر منزله.
 کتور ساقی خوش کلدی جامک بکا!
 بلورسک بنم اشتیاقم سکا!
 قوشدر بو مشتاق کام دلہ!
 اول آرام جان، اول مرام دلہ!
 مغنی کتور سازگی نغمہ قیل!
 ولی بوسه لک فصلک ایستر کوکل.
 بو وصلت مقامندہ ای بی وفا!
 مناسیمیدر هیچ مخالف هوا؟

ملاقات شدن شاه عالیجاه، با شهنشاه سلیمان سپیاه.

دم صبح کیم داور روزکار،
 بو تخت زبر جدده ایتدی قرار.
 قیلوب قائم صبح دیبای کورک
 جهانہ کیوردی اوشاه بزرک.
 اوطوردی چیقوب، تختہ شاه جهان،
 سلیمان ثانی صاحبقران.

ینہ طوردی دیوان محشر نمون
 قیامت شکوه و آہیت فزون.
 عجب مزہد خجکاه ایدی بیدش و پش،
 کہ دلرده باغلانندی راه نفس!
 مہابت نماینده انبوه ایدی،
 نہ دیوان، کہ یکپارہ برکوه ایدی!
 سوقاقلر طولی استیف ایدی همان،
 یوله صیغمز اولمشدی خلق جهان.
 اولوب سر بدامان حور و ملک
 اوزاقدن بقاردی بوسیره فلک.
 مہمی یانکسیچی صانوب، آفتاب
 زرین ایتدی پنہان جیب سحاب.
 عجایب نما خلعت خسروی،
 مجوهر کیم ابلق پهلوی.
 سحر دن جهانبان فرمانروا
 سرافرازہ کوندردی اسب و قبا.
 کلکھوشہ سن مہ مماس ایلش؛
 قدم رنجی التماس ایلش.
 بنوب، حضرت خان خاقان تبار
 او اور عازم درکہ شہریار.

شرف در شرف، شوق در شوق ایدی .
 صفا بر صفا، ذوق بر ذوق ایدی .
 جهانبان عالم ده مشتاق آکا
 کوزی یولده چون جام عالمنا .
 اینوب رخشدن سرافراز زمین
 هبوط ایتدی مریخ چرخ برین .
 یدی پرده دن پکندی کردون کبی
 ال اوستنده خط همایون کبی !
 کلوب بریره ایکی خان عظیم ؛
 بری خان سلیمان، بری خان سلیم .
 قیام ایلدی؛ شهریار بنام
 ایدوب، خانه دنیا قدر احترام .
 دخی کور مامشدی بو حالی سپهر
 کله بریره ایکی رخشنده مهر .
 زهی صنع حکمت نمای اله !
 قران ایتدی بر برجده ایکی ماه !
 بری ماه ایدی، پیری خورشید ایدی؛
 بری خسرو و پیری جمشید ایدی .
 بو افرا سیاب، او خاقان ایدی .
 بو اسکندر، اول سلیمان ایدی .

کهر پاش اولجه او ابر شرف،
 بو ایلردی پهنای کوشی صدف .
 بو ایتدکده تحریک کلبرک آل،
 او فرط صفادن اولور ایدی لال .
 بو اولدقده کلریز نخل مراد،
 او داهان رغبت ایدردی کشاد .
 او دستان سرای اولسه بلبل کبی
 طوتاردی بو کوش صفا کل کبی .
 او بوندن فیوضات ایدوب اقتباس،
 بو نك سرری صالیدی آکا انعکاس .
 عجب صحبت ایتدی ایکی اهل دل،
 که دللر مزایایه واقف دکل .
 نه صورت که باغلاندی اول سینده
 ظهور ایتدی عکسی بو آینه ده
 بو نك جام قلبنده کی رازر،
 اولوردی؛ او مرآنده جلوه کر
 دیدی : خان سلیمان کردون سریر
 که « ای سرافراز تهمتن نظیر !
 « نهدر دشمن امرنده تدبیر کنز ؟
 « مہیامی جیش جهانگیر کنز ؟

« یوزه چیقدی کافر چو خط عذار،
 « قیلج ایستر اول نآراشیده کار
 « دوکوب آب شمشیر آتش وشی،
 « سویتک کرک بوفتن آتشی .
 « سر عسکرلرین قهر ایدوب، یك بیک
 « بو عقر بلك باشن ازمک کرک .
 « سز کله اولوب ییکدل و یکجهت،
 « اولک سز بزه بز سزه قول [قنت]
 « یك آهنگ و یگروی اولوب شیروار
 « صلام ایکی یوزلی شمشیر وار »
 « کر بند همت اولک درمیان !
 « بودملرده غیرت سز گدر همان . !
 ایدوب دست بر سر خدیو سلیم
 دیدی : « ای مهین ظل رب رحیم
 « همان سز کو کلدن ایدک همتی !
 « بزمدر بودین مین خدمتی .
 « حلول ایده چون فصل ارد بهشت
 « قیلوب ارض غبرای عنبر سرشت .
 « خروج ایده چون داور نو بهار
 « چکوب لاله دن کرز مرجان شکار »

« سحابک فیوضاتی ساری اوله !
 « شه آزرک حکمی جاری اوله !
 « بتوفیق پروردکار نصیر
 « مهیا ایدم بر سپاه کثیر .
 « خروشان اولوب، نو بهاران کبی،
 « آقنلر صلام ابر نیسان کبی .
 « تاتاری صالوب، صاغنه صولنه،
 « بر آتش اورم دشمن اوجاغنه .
 « تاتار آتشی تیر و پیکانی آب،
 « جهان آب و آتشدن اولور خراب .
 « هله بزدن اقدام وسعی عظیم
 « عنایت خدانکدر الله کریم . »
 دعا ایلدی پادشاه ولی .
 چکوب صدرینه خان صاحب دلی
 ایکی قطعه صورغوج قودی باشنه،
 بها یتیمه کمترین طاشنه .
 بلندن ایدوب، خنجرین دخی نزع
 ایله کر بندینه قیلدی وضع .
 جواهرلی بر ترکش بی عدیل،
 فروزان چوریش پر جبرائیل .

TDV İSAM

Etiler İmparatorluğu Arşivi

No 26.1096

کونش کبی بر خلعت پرضیا
 که سمور شب قاپلی ایدی آکا .
 حضور شهنشده کیدی همان
 بر عنقا اولوب، خان قاف آشیان .
 چکلدی رکبنه بر آل رخس
 که آتش ستیر ایدی آتش درخش .
 مرصع رکاب و مجلی جام
 مزرکش بکیم و مجوهر سنان .
 ایدوب پادشاه جهان و داع
 رجوع ایتدی اول ماه مهر التماع
 چالندی همان سورنای طبل گوج
 کلوب لرزه چرخ ذات البروج .
 سوار اولدی؛ اول سرفراز جهها
 ایدوب سمت مشتایه عطف عنان .
 بو ائنده تقدیر رب مجید
 ظهور ایتدی بر اوزکه برد شدید .
 (کلی) یه کلجه سپهدار و داد
 صغوق چیقیدی یولرده حددن زیاد !
 قنی ساقیا جام آتش نما ؟
 صغوق چهره کوستردی دوران بکا !

کتور منقل خچی میدانه سور !
 ایصنسون بو سرمازد پرفنور .
 مدد، ای مغنی محرق کریز !
 اوفور آتش نایکی تیر تیر !
 سن اولدقجه آهنگ ساز فصول
 طوتام بنده مجلسده بر بر اصول !

صفت شتا ووصول موکب خان بهشتا، آمدن طاہور کفار
 و رفتن باستیصال آن گروه .

قیلج کبی کلدی زمان شتا
 کسر تیغدر تندباد صبا .
 اولوب چین بر چین ابر آسمان
 یوزندن یره زهر آقاردی همان .
 آیاغن او شمش کبی جویبار
 جیب سپهر اوستنه باصدی قار .
 جهان اولدی غرنده دیو سفید
 آکا یخجه ابر عمود جدید .
 یاطور قشلهده کشته لدرر خیاض
 که برف اوستنه تنه چکمش بیاض !

خیاض اوزره قار طوی کیم آقدر،
 طبقلرده کلنار بر آقدر .
 چاقیل طاشی خوض جمد ریشه ده
 شکر پیزی کوستر شیشه ده .
 مکر جامه شوی اولدی چرخ برین
 کوپورمش صودر برف، تکنه زمین !
 آصوب یخدن آویزه لر جاچجا،
 جهان موجی دکانیدر کویا !
 یا برد العجوزه کوموش شانهدر،
 فرو هشته یخ سیم دندانهدر .
 زمین کیدی پر کرک قائم جدید،
 صحیقلرده یخ قورچاقلر سفید .
 صالحوب اشترا دهره چرخ عتیق،
 کلیر یره کون جانبدن دقیق .
 زمین بقلوا تبسی سیدر مکر،
 یایوب یوقه سن برف سکر دوکر
 صحیقلرده رهوار کردونه باق !
 صحیقلرده یخ پاره صالحم صحیاق !
 فلک کاسه در زهر برد ایله پر،
 زمین مرتبانینسی چاتلادر،

شرابن دوکوب، قیردی طوفان بوزی،
 اویوزدن اولوب، قالدی قان قارپوزی .
 میک جرعه سی پر جمد طاسده،
 قزل فویه در فص الماسده !
 خطب کشلرک بوز دوشوب ریشه،
 « بیقلارینی بالطه کسمز » هله !
 سپهرک کوگر در یوزین زمهریر
 نوله دتره سه طورسه مهر منیر !
 شبانکه چاتلار سحرله نبات
 نجوم اوتدیریر دیشلرین چات چات
 ایدوب تیشه کمکشانه شتاب
 طبردار ماهه ایب اولمش شهاب .
 خیال ایتمه برق سمنآ دوشر !
 فلک یوللره آق دیبا دوشر .
 کلیر دیو دشتایه خان دلیر،
 بقاردی طوروب، یوللره چرخ پیر .
 سعادتله چون خان عالیجناب
 کلوب قشله یه خوش دل و کامیاب .
 شتا فصلن ایتدی او قدسی سرشت،
 دم پر فروغیله ارد بهشت .

(کلی) شهری کیم خانه مشتاییدی؛

جهالیه بر باغ رعنا ایدی .

ریاحین عدلیله شهر و دیار

زمستان ایکن اولدی حرّم بهار .

ایدوب سایه رأفتنده حضور؛

رعایا مطیب بر ایا شکور .

کل و زکس آسا شه لجه جوش

اولوب جانب دشمنه چشم و کوش .

درخشنده تیغ قضا در میان

قدوم بهاره بقاردی همان .

ضمیرنده کیم لوح محفوظ ایدی؛

بومعناى زیننده ملحوظ ایدی :

که ترتیب ایدوب لشکر بی شمار

قبیله انکروس دشمنن خاکسار (۱)

ولی بو سپهر مشعبد نمون

ایدوب طور به دن غیرى صورت بیرون

فلک بر ایکی یوزلی آینه در؛

که برجانی صورت کینه در .

(۱) انکروس اونغروآز محرّفیدر که مجاردر .

سپهر اطلسینک نه در چاره سی ؟

که اویمز بری برینه چاره سی .

غزاییشه خاقان کر شاسب رزم؛

ایدرکن بومعناى اجراهه جنزم .

قریم تخت کاهندن ایردی پیام؛

که مسقو قیلوب، پای غدیره قیام .

بر او باش لهله ایدوب، اتفاق

طاشوب کلش اول سیل خیر شقاق .

فساد او جنبه ایلشدر عروج؛

کلوب قوم یا جوجه وقت خروج .

آغراقله اول فوج دوزخ قرار؛

زمینی اغر باصدی کلبوس وار .

« قریم آطه سی دیو جان آتدیله؛

« کلوب طاش کیسی کبی چاندیلر !

« یتشمزسه گز ایش دیکر کون اولور

« قریم آطه سی لجه خون اولور .

ایدوب خان غازی بو پیغامی کوش؛

یم حشمی دریا کبی قیلدی جوش .

همان دعوت ایتدی دلاورلری

شناسنده کاران نیک اخترى .

دیدى : « ای دلیران روشن ضمیر !
 « نیجه اولمق کړک بو امر خطیر ؟
 « پیلورسز که عهد ایتمشز خان ایله ؛
 « عدالتلی سلطان سلیمان ایله .
 « آلوب چند تاتاری اول بهار ،
 « باصه م نمچه اقلینی سیل وار .
 « بوصورت دخی ایتدی عرض جمال
 « چتالاندی ایش تیر رستم مثال !
 « سفر وقتیدر ؛ شمدی نیتک کړک ؟
 « بونک هانکی یانه کتک کړک ؟
 « اکر نمچه یه ایلسه ک اهتمام ،
 « قریم ملکنی مسقو ایلر تمام !
 « چکر سه ک اکر مسقوه تیغ تیر ،
 « بری جانبه نمچه ایلر ستیر ! »
 دیدی کاردانان مشکل کشا
 که : « ای پادشاه مظفر لواء !
 « بفضل جهان خالق بی نظیر
 « سزه سهلدر بویله امر عسیر .
 « ظفر آیته تیغ نصرت بکف
 « ایدک مسقوک طابورین برطرف !

« اوخار غمی دامن ملکدن
 « قویارسون دلیران لشکر شکن .
 « واروب صگره شاهنشک پاینه ،
 « بلا داغن اور نمچه نک جاننه »
 بو تدبیره تحسین ایدوب پادشاه ،
 پیوردی که : « بیلسون سران سپاه ! »
 سمند جهادین ایدوب ، زیران
 سوار اولدی ؛ سیرغه ذال زمان .
 خیال ایتدی ؛ کردون اوحالاتده
 به یع الزماندر ؛ سماواتده .
 رکابنده حاضر سران سپاه ،
 مزرکش بکیم و مرصع کلاه .
 دوشوب آردینه ایتدیلر التمام ؛
 نجوم ایدی آنلر اوماه تمام .
 ایدوب امر سرعتده جد عظیم ؛
 طوزین کورمدی قالدی بیک نسیم .
 خدنگ آتسه در یش اولان منزله
 قالوردی و راسنده صد مر حله !
 دکل ظل محروطی شام تار
 قودی سایه سن یولده اول شهسوار .

کیدوب روز و شب جد و الغار ایله ؛
 صبا منقبت خنک رهوار ایله .
 بید اولدی آلتنجی کونده قوناق
 [لب اوزیده] منزل [قفلیحق]
 خوشا سعی و اقدام صاحب دلی
 دیار [قریم] قنده ؟ قنده [کلی] ؟
 بو اسفندیار، اول غزا هفت خوان
 بورستم، او پیکار مازندران !
 یورولمشی بیتاب اولوب یاندیلر؛
 او کون اول محله قرار ایتدیلر .
 یورولدم کتور ساقی برجام صاف !
 که ترتیب اولسون صفوف مصاف .
 عمودین کتور با که بزم جهک
 قیرم بوینوزین نره دیو غمک .
 مغنی بر آوازه تازه قیل !
 حزین صوت محرقله آوازه قیل !
 که بن داخی طبل دواتی آلام !
 بو مجلسده برچنک حربی چالام !

§

پیکار کردن خان جنکیر تبار، با طابور اعدای برکشته کار .
 کریختن آن گروه حسران مال، از پیش سپهدار فرخنده فال .

صف آرای میدان نظم آوری؛
 هنر منقبت خامه داوری .
 شرفنامه قحی تذهیب ایدوب،
 سخن صغیرین بویله ترتیب ایدوب،
 سحر که که خورشید شمشیر بدست
 ایدوب جیش طابور شامی شکست .
 پریشان ایدوب، لشکرین کو کبک،
 قراسن دخی کورمدیلر شبک !
 سوار اولدی خاقان رستم مصاف
 او بر قهرمان رخس غرنده قاف .
 نه نازنده رقااص اولور جلوه کر
 زمین دف، جلاجل کوموش نعلار !
 فروزنده بر کستوان چراغ
 تماشا ایدن جانه داغ اوستی داغ .
 رکابن پناه ایلیوب، ماه وش
 مزرکش کله میرزادر؛ کونش !
 نوله جوشن ابری ایتسه نقاب،
 زره پوش ایچ آغاسیدر آفتاب .

اولوب چرخ نه، طقوز قات آلاي
 کونش طبل زرین، شعاع کره نای .
 یاخود دشمنک قهر ایچون وقت کین
 طقوز قات صالقدر سپهر برین .
 یرندن قویوب، اول آلاي مهیب
 قیامت قویاردی سپهر عجیب .
 صقلدی غبار سپهدن جهان
 شفقندن کونش قان قشانندی همان .
 طریق غزایه اولوب، مهتدی
 همان دشمنک طابورین استدی .
 دم چاشت اولدی؛ بنا که بنید
 سیاه بر توتون، قعر وین نابدید .
 توتونلر چیقوب، چرخه اژدر کبی
 چویر مکده کردونی محور کبی .
 قرالتیلر آصمش، که چرخ کبود
 سواد عظیم اولمش اول قاره دود .
 قره طاغدر سر کشیده بمیغ
 که اشجاری رمح ایدی؛ اججاری تیغ .
 دخان عتو ایله اول قاره طاغ
 ویریر طورمه شمشیر طغیانہ زاغ .

لسان آشنایان پر خاشور،
 طالبوب بحر هیجایه [دل] آلدیلر .
 کهر پاش اولوب، خان زرین سنام
 سؤال ایتدیلر؛ عسکرندن پیام .
 دیدیلر که: «ای خان مالک رقاب!
 «اولندقدہ بوجمع کثرت حساب،
 «قطاره قاتلیدی؛ چوق خرکله
 «قیلج دار اوچنده یوز بیک کله .
 «ایکی بیکدن آرتق اولو طویلری
 «[قلنپور نه] در [شیغه] در اکبری .
 «بو عسکر که کثرتده یا جوجدر؛
 «الک ادناسی همسایه عوجدر .
 «بو طاوره نسبتله سز ذره سز!
 «بو بر بحر عمان سز قطره سز!»
 اولورکن لعاب ایله رطب اللسان
 اوچوب کله سی دل کسلدی همان!
 لساندر دلاک کله سن کسلدیرن
 مثلدر بو کیم: «دل اسن باش اسن!»
 بوسودا فکن سوزلری دللرک
 بولاندیردی صفر اسنی عسکرک .

حقیقت عدویه اولسه قیاس
 بر آوج ایدی چند یزدان سپاس .
 طیانسونمی بر مختصر مرز بوم
 که یتش ایکی ملت ایتش هجوم!
 عجب مختلف هیئت اجناس ایدی؛
 مگر قافدن کله نسناس ایدی .
 نه طابور که بر قله قاف ایدی؛
 اوله لیلر دیو لفاف ایدی .
 اگر [اوست] دیو ایلسه ک بر خطاب
 ویریر عوعوه یله جوابی کلاب .
 چوبوقدن کرسک اگر یک بیک
 چیقارانده میون النده شبک .
 قایش باغلو موزیله اهل شرور
 جهانه قایش بالدر ایش ظهور .
 ایدوب آرقه سنده سپر استوار
 مگر قاپلو بغه در اول نابکار!
 الن قویننه صوقسه اول قونجوس
 کیرر صان که قیل طور بهیه استاقوس!
 میاننده ترکش که پر تیردر؛
 همان طوت که بر او قلی خنزیردر .

جلنکیده فرض ایت که یال دیز لیدر .
 ینه بر کیکدر که بوینوز لیدر .
 مترس ایجره آلاته کچهن امک
 نه قازمه کورر ایش نه تخته کوره ک .
 جوهس ایتدی خان ضمیر شناس
 رؤسای عسکرده خوف وهراس!
 اشارت قیلوب، مفتی فاضله
 مسیحا نفس پیر صاحب دله .
 که فیض هویتله اول ارچند
 ویره چند اسلاسه بر تضح وپند .
 بفرمان صاحبقران دلیر
 قعود ایتدی؛ بر توده خاک اوزره پیر .
 کلیم ایدی کویا که بوکوه طور
 عصاسیله اول پشته اوزره بونور!
 اوپر برج شرف بومه انوری؛
 او توده سپهر ایدی؛ بومشتری .
 ایدوب نقل آیات بر بینات
 دم عیسی وش کوستروب، معجزات .
 او خوش لهجه رقت انکیر ايله
 بو پرحالت انفاس دلخیر ايله .

جهاد آیتن نقل و تفسیر ایدوب؛
 غزا فضلنی خلقه تقریر ایدوب؛
 دیدی: « قوچ یکتلر که هب طوغدیلر؛
 » بودنیاه قربان ایچون کلدیلر .
 « نه دنیای فانی، نه دولت کرك
 » بزه یا غزا، یا شهادت کرك!
 « قنی بر بو کونکی کبی یوم عید؟
 » اولور سهك شهید! اولدیر سهك سعید .
 « مراد آلاجق قوتلی کوندر بو کون؛
 » دلیرانه بایرام؛ دو کوندر بو کون .
 « قالان غازی یه نام و کام نکو
 » شهیده تماشای دیدار هو .
 قویوب خلقدن برغریو اینن؛
 که صارصلدی نه طاغ چرخ زمین .
 ایدوب سنکی یاقوت سرخ اشک خون،
 اولوب ارض غبرا شقایق نمون .
 واروب سجده یه خان تقوی پناه،
 ایدردی مناجات او ظل آله .
 سیه خاکه دو شمشدی نور سفید،
 زمیندن اولوب، یاسمنلر بدید .

دل خالص و نیت خاص ایله،
 دعا ایلدی؛ صدق و اخلاص ایله .
 دوز چوریلور باشی اوزره فلک
 ال آچشدی آمینه کو کده ملک .
 شام آلدی؛ کل فیضدن رایحه
 دعار قبولیچون « الفاتحه »!
 اسوب باد کاریز نصرت بدید،
 طلاسلا ندی رایات سرخ و سفید
 بو طرز اوزره ترتیب اولندی؛ صفوف
 آلایلر قوروب، طوردی اهل سیوف .
 اولوب صاغ قولده جناح یمین،
 آلائی قوردی؛ قالغای اوسلطان دین .
 یسار ظفر باره شمشیر وار؛
 کچوب طوردی؛ دهشتله بر شیر وار .
 صنعی خان ایسه قلبده جان کبی،
 دل پاک مؤمنده ایمان کبی .
 اولوب اوچلرک همتی رهنمای
 هجوم ایلدی؛ اوچ طرفدن آلائی .
 قورولدی؛ ینه بزم و رزم و غا
 مثلت کتوردی؛ قضا کوپیا!

بویاندی؛ می خون ایله یر یوزی
 قضا صوندی؛ اعدایه اشقر کوزی .
 عجب نخل بند ایدی تیر دو دم
 که آشلادی بر نخله اوچ قات قلم
 جگر کوشه خان خاقان نکین
 او خورشید ایمان و اول نور دین .
 قولنده اولان سیل جرار ایله
 قضا ناوکان کنددار ایله .
 او کون چکنه دوب، پیل سرکش کبی
 کیریش کردیلر خصمه آتش کبی .
 نظر قلیوب، طوپ اژدر وشه
 سمندر اولوب، طالذیلر آتسه .
 صالوب پنجه قهری پیلان مست
 طیامادی چرخ فلک اولدی پست .
 زهی شیر صولت هنبران غاب
 که چرخ فلکله اوله پنجه تاب !
 او طابور که کردوندن ایتمزدی باک
 کریبان کافر کبی، اولدی چاک .
 او چوب صویولن یاپدی شمشیر تیر
 او یولدن قویلدی سیوف ستیر .

دلیران سرکش چو کیسوی یار
 کیروب ایتدیلر دشمنی تارمار .
 مرصع اکرلی آغار ایله،
 مجوهر کله میرزالر ایله .
 خصوصاً بهادر آغای دلیر
 وزیر دلاور امیر و مشیر .
 سدس حصه در خصمه ششیر هله
 اولوب آلتیدن صورت مسئله .
 چکوپ گاه شمشیر و که ششیری
 اورردی بری بیرینه صفیری .
 صالوپ اول سپه کوه پوده جنک
 هجوم ایتش؛ ابر سیاهه پلنک .
 اولوب نو عروس ظفر طالبی
 صارلمشدی طابوره اژدر کبی .
 غزا پیشه خان تهمتن همال
 صف کبر و دار ایچره مانند زال .
 مبارک باشنده اوتاج کریم
 همان قبه سی ایله [سلطان سلیم] .
 اوزرنده خفتان بر کو کبه
 نوله صالسه ذره سپهره جبه .

نواه اولسه، سرور هوای ظفر
 او عنقایه ترکش یتر پال و پر.
 جالی اولوب، آفتاب التماع
 کند کره کیر خیط الشعاع.

ایدوب خارق العاده برترک تاز
 قاپوپ خصمی یرتاردی؛ اول شاهباز.

سحاب ذره یاغدیروب، غیث خون
 نکول ایتدی؛ قورشون عدودن بیرون.

تفنک اولمش آتش فشان اژدها
 آغز وزنه سی کژدم پر جفا

کوب فالیه طوپه ناکه شرر

[اوپور اژدرک قویروغک باصدیلمر .]

غضبیدن پر آتش اولوب، وقت جنک
 قتی ایشلر؛ ایتدی طوپ و تفنک .

لب طویدن چیقیدی؛ پیچیده دود

تفنکه اولوب، صارمه قونداق کبود .

دخان ایچره صدپاره مردان کین

توتون کاری باصدرمه ایدی همین .

اسیر دخان ایدی؛ چرخ دغل

[قبارطای] چوبوقدر تفنک جمدل .

ایچندن چیقان خلقه در خلقه دود

آکا تلی بر یوسکل اولمش؛ کبود .

چیقوب چرخه خچاره آتش صاچار

[کویه بندی جادوی] ازرق مکر!

فسان سپهره اولوب، کینه دار

عجب دیش پیلر خنجر زرنکار .

زره چشم حیرت آچوب چون نجوم!

قضا قنغی جانبدن ایلمر هجوم؟

زمان رسم ایدوب، مجلس داغ و درد

دخان ایله خون، سرخ ایله لاجورد .

ایدوب خامه دسته چوپنی بدست

یازاردی قضا باشه خط شکست .

می خونی ساقی بزم قدر

کوموش طاس مغفرله اولچر دوکر!

یم خون ایدی؛ عرصه گاه مصاف

قیلج بالغی تیغ جوشن شکاف .

قیلج موج سیال ویم خون آل

طوموز بالغی دشمن بدسکال .

اودریای خون ایچره خچاره

دکرده یانار آطه لردر مکر .

اولوب جوی خون عدو پرخروش
 مکرکیم [قیرل ایرمق] ایتشدی جوش .
 او جوی ایجره ماهی مرجان وار
 طلع سرخله خنجر آبدار
 دوینجه اولوب، مغفر آهنین
 ایکی کفه در سوق آه و اینین .
 دلکلی سپر که مسکت یدی؛
 مشبک لکن طوپ صابون ایدی .
 او مسکت که اعدایه تو بیخدر؛
 در خصن اعدایه کالمخدر .
 عمل مانده بازول ایش طوتمه دن
 زره زده قالدی؛ دیکش طوتمه دن .
 [اوقن آتدی] ترکش [پاین آصدی] قوس
 [کیرش قیرمق] اوزره [آیاق باصدی] قوس .
 [قباق آتدی] مغفر اولوب، زیر پای
 ویروب فالیه آچلدی طوپ آلا .
 نه آدمده طاقت نه آتلرده تاب
 طوروب صاللانور قیلج ایله زکاب
 صقلدی نبرد ایجره خصم شقی
 تکر و مکر اولدی؛ طوپ قونداغی

اولنلر که آسوده حال اولدیلر؛
 ویروب نقد جان مفت قورتلدیلر .
 اولاشدقجه آلفته مردان دین
 بوزولدی اولوب منفصل مشرکین .
 بدنلر اولوب، زحیدن ناتوان
 «بیچاق استخوانه طیاندی» همان .
 آلوب [آلتی بی] ششیر سرفراز
 یاطور بر پر و بالی اشکسته باز .
 اوروب جوشنه آغزینی بوزدی کنز
 کلنکده بورنی قیرلدی براز
 یوزین دوندروب، خنجر رخنه دار
 سپر آرقه ویردی؛ بقصد فرار .
 آچلدی، علم طوتمدی سمت کریز
 ییلان آینی اولدی رمح ستیر .
 قیروب کوستکی رخس صبر و قرار؛
 فرار ایتدی؛ اعدای برکشته کار .
 علیه اولدی؛ تدبیر معکوس [له]
 ینه «قازدیغی قویویه دوشدی» [چه]
 قیلج اکسه دن ایش کسوب، موسقوه
 دوشوردی پیاپانه قره قره

قفادن قودی تیغ آتش نما
 طیب سپهر آوردی داغ قفا .
 دکلدی غبار صف کار زار
 [دومان آتدیریر] دشمنه روزکار .
 فضا ده خیال ایله کرد باد
 طوزوتدی دونه دونه اهل فساد !
 یاقوب نار تیغ ایله بال و پرین
 صاوردی قضا چرخه خاکستین .
 یغلدی کلوب، اول قدر باش و دل
 زبان قلم وصفه قادر دکل .
 سلاسل بگردن، او بکدادکان
 که زنجیرلی سروه بکزر همان .
 سر دشمنی ایتدی؛ تیغ ظفر
 بلا شاهراهنده نو تودهل .
 بدنلر یاطور؛ چورهده خوار و زار
 سباع خیلنه اولمش ایتدن حصار .
 ایدوب کوشی و پنیندن اخذ نوال
 قولاق سفره سنه او طورمش چقال !
 وکیل خرج اولوب، مور و ماره قضا
 ویریر لجم تعیینی جایجا !

TDV İSAM
 Kütüphanesi Arşivi
 No 2E.1096

بو قح ایله شاد اولدی؛ انس و ملک
 بوشوق ایله کیردی؛ سماعه فلک .
 شبانکه سپهر اوزره صانمک نجوم !
 دلائک دونما ایدوب، یاقدی موم .
 ویروب مجلس عشرته آب و تاب
 هوایی فشنکله آتاردی شهاب !
 قیاس ایتمه، مه مهره اولدی قرین !
 طوقوشدیردی؛ چرخ ایکی کیش آتشین .
 دکلدی نمایان اولان کهکشانشان
 یول ایتدی؛ سپهر اوزره روحانیان .
 کوروب ایله صاچلی یلدیز خیال !
 ایدر زهره رقص الده بر دستمال .
 بو قحی کوروب، خان یزدان شناس
 ایدوب حضرت حقه حمد و سپاس .
 تقرب مراد ایتدی؛ قربان ایله
 مساکینه انعام و احسان ایله .
 اسارایی آزاد ایدوب، یکسره
 سلامتده کوندردی هرکشوره .
 ایدرکن بو اعمال ایله اشتغال
 ورود ایتدی؛ بر بیک فرخنده فال :

پسندیده منظر مفرح کلام
 بکف نامه مغز مشکین ختام .
 مزایای نازیده سی روح زا
 مأل خوش آینده سی دلکشا .
 مکر اول محللر که طابور شوم
 [اوزی] دن کچوب، ایشدی هجوم .
 مسلح یکر می ایکی بیک سوار
 مکر بند هنکامه کیر و دار .
 چیقوب بحر عمان طابوردن .
 [کفه] سمتنه طوغری طوتمش دومن .
 مکر بو ایش؛ مقصد فاسدی
 نکوهیده اندیشه کاسدی :
 او اطراف و اکنافی ویران ایده
 دل اهل اسلامی سوزان ایده !
 خراب ایلیوب، شهری اول قوم شوم
 دونه لانه جغده اول مزر بوم .
 بودسیسه یه واقف اولد قده خان
 مهمن تدارک ایدوب، اول زمان .
 آیرمش جنود ظفر پیشه دن
 بر انبوه پر زور و دشمن شکن .

اولوب چیشه سردار با احترام
 یکن میرزا؛ شاه قادر، بنام .
 بو امره که تمشیت ایتدی مراد
 همان قیلدی؛ تشمیر ذیل جهاد .
 شکارین آرار ضیعغ نر کبی
 او وادیلری سوزدی ازدر کبی .
 بو جاننده قالمشدی خصم رذیل
 کفه شهرینه کلمکه الی میل [آلتی میل] .
 یتشدی یکن میرزای دلیر
 بولود کبی، یاغدیردی باران تیر .
 هو انک یوزین طوتدی؛ تیر و سپر
 قیلج حاصل عمره کلمش مکر .
 ذره غیث خون یاغدیریر همچو میغ
 قیروب دوکدی . خون و سری کرز و تیغ .
 دوشوب، اوستنه قطره خون آل
 جبه پول پول اولدی . فرنکی مثال .
 هجوم ایتدی؛ مانند شیر پله
 طیانسونمی شیر نره خرکله .
 عجب اوغراددی دشمن فتنه خیر
 نه تاب شکیب و نه راه ستیر !

اوروب تیغ و کوپالی اول شهلووند

ایپ اولدی؛ اشراً مثالی کمند.

او قوم سیه بخت و برکشته کار

یوزی قارهسی ایله ایتدی فرار.

بو نصر جدیدی اورستم منش'

بازوب حضرت خانه عرض ایلش.

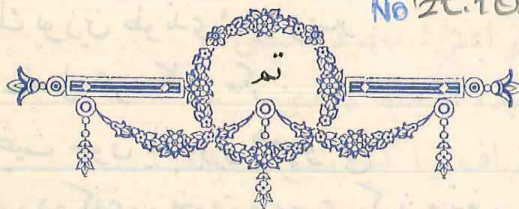
ورود ایلدی؛ بو مفرح نوید

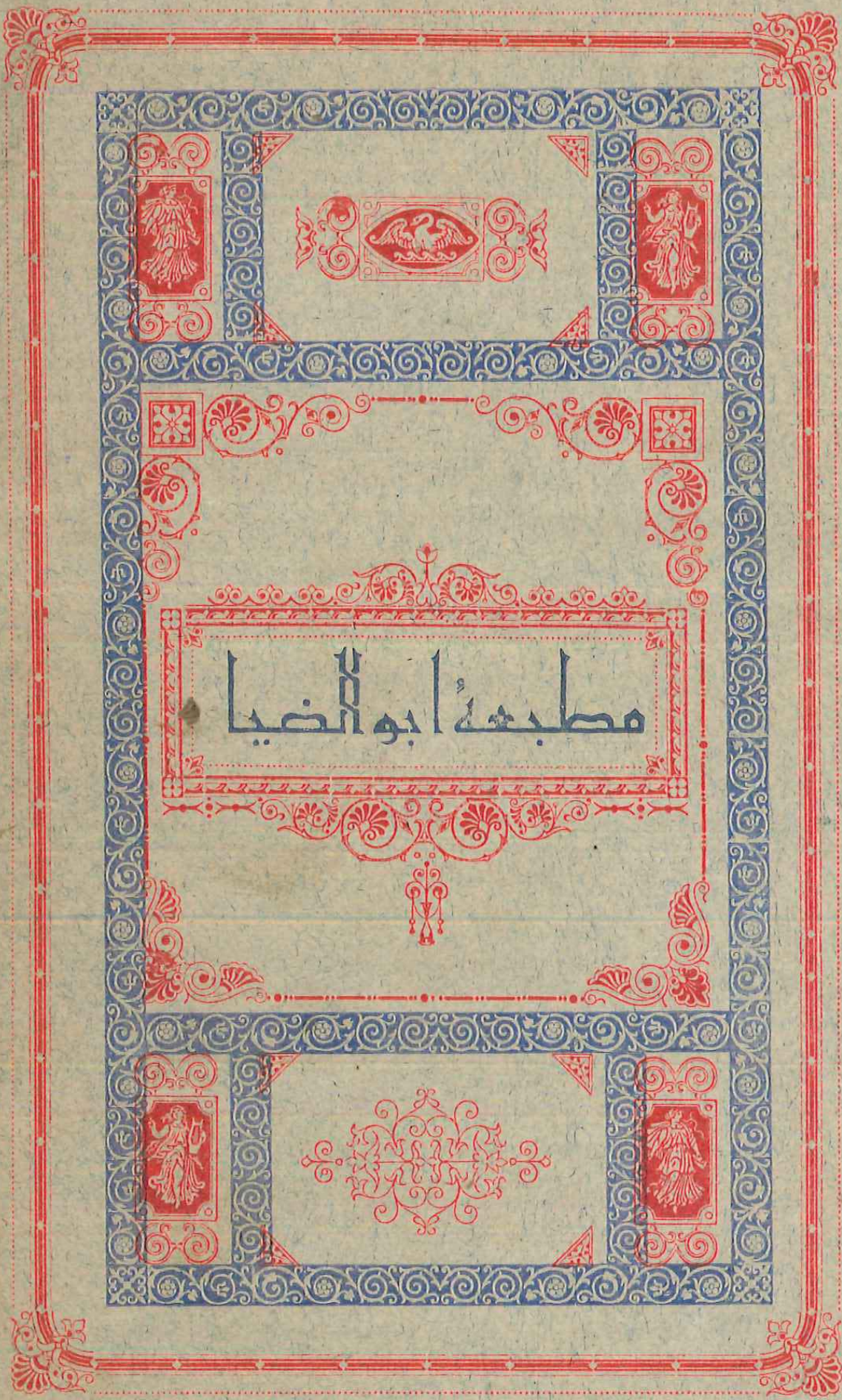
اولوب اهل اسلامه عید اوزره عید.

TDV İSAM

Kütüphanesi Arşivi

No 2E.1096

مطبعة أبو الضيا